

החברותא

בס"ד ערשטיק פר' יתרו כ' שבט תש"ע

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 373

פנינים יקרים

ויבא יתרו חתן משה - אל משה אל המדבר אשר הוא חונה שם הר האלקים (י"ח ה') נראה שהתורה מרמזת שמכיון שמשה חנה במדבר - כלומר ששם עצמו כמדבר - זכה ששם הר האלקים דוקא במקום שהאדם עושה עצמו כמדבר נוצר הר האלקים.

נבל תבול (י"ח י"ח) כבר עמדו עליה גדולי המפרשים דהאיך יתכן שמשה רבינו חשב שביכלתו לשפוט את העם לבדו ולא עלה על דעתו החשש דנבל תבול. ונ"ל שבאמת היה אפשר למשה לשפוט את העם בעצמו לפי שכנסת ישראל עומדים לפני משה רבינו מתבטלים ומוכנים לקבל את משפט התורה מפי משה רבינו בלי שהיות, אלא שיתרו העריך את מצבם של ישראל מצד עצמם לא כפי שהם בנוכחות משה רבינו, וזה שהסכים הקב"ה לעצת יתרו אינו כ"כ בשביל דורו של משה אלא בשביל הדורות שלאחריו דלאחריו הסתלקות משה יחסר במידת הבטול לנשיאי העדה, ויש צורך למנות שופטים רבים לשפוט את ישראל.

ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל - שונאי בצע (י"ח כ"א) כי אין שום תאוה הקשורה בפנימיות הלב בנקודת המחכתאות ממון, תאוה זו קיימת בתמידות משא"כ בכל התאוות האחרות, ובגלל שתאות הממון מצויה בנקודת הלב אינו מרגיש כלל גסות התאוה ומגרעותיה ולכך צריך האדם להיות השופט של עצמו בעניני ממון. ולכוון את הממון בכל הדרוש לעבודת ה'.

ויסעו מרפידים וגו' (י"ט ב') רש"י: ויסעו מרפידים בתשובה, שונה תשובה מרפידים שהיתה על מה שחטאו שם, אך כבואם לסיני התבטאה התשובה בכך שלמרות שזכו להתעלות לרום המעלה בכ"ז נותרו בשפלותם ולא גבה לבם.

ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחננו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר (י"ט ב') ראה כמה כפלויות נכתבו בפסוק זה, ונראה שכל זה ראייה שלא היו ישראל ראויים לקבלת התורה עד שיהיה שלום ביניהם, כי מתוך פירוד הלבבות כשזה אוסר וזה מתיר נמצאת התורה כשתי תורות אבל כאשר שלום ביניהם בעלי אסיפות נתנו מרועה אחד וכל נתיבותיה שלום.

כה תאמר לבית יעקב (י"ט ג') מכילתא: בלשון רכה אמור ראשי דברים לנשים, יש לומר דלפי המכילתא כללי התורה (ראשי דברים) שניתנו לנשים היינו יסודות ועיקרי התורה והאמונה והם ניתנו לנשים דיקא ולא לאנשים לפי שענין אמונה פשוטה בהקב"ה ובתורתו נמצא יותר אצל הנשים מאשר לאנשים.

(פנינים להר"מ מלוביץ)

ויאמר ה' אל משה רד העד בעם פן יחרסו לראות ונפל ממנו רב (י"ט כ"א) אפשר לומר שפירוש המלה "רב" הוא אדם חשוב וגדול. ה' אמר למשה שיתרה בעם פן יהיו אנשים שיחשבו שהם בדרגה גבוהה ושמותר להם לעלות אל ההר, אנשים אלה הם בעלי גאווה והם עלולים לשלם בחייהם על גאווה. וזהו ונפל ממנו "רב" רמז לבעלי הגאווה שמחשיבים את עצמם לרב...

אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים (כ/ב) מקשין מדוע לא נאמר אשר בראתיך, אכן בודאי בריאת האדם יודעין הכל שהוא מהשי"ת למעלה מהטבע אבל מה שצריכים בני ישראל לדעת כי כל אשר עובר על האדם תמיד בעודו בבחירתו על כל זאת הכל מהשי"ת כלכך. גם עבודת בני ישראל והתקרבותם להשי"ת הכל מאתו הוא, ועדות לזה יציאת מצרים.

פרשת שקלים: כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם וגו' (ל' י"ב) דהנה כשהאדם חוטא ח"ו אינו יכול לישא ראשו לפני הבורא יתב"ש מחמת חטאו. אמר הקב"ה למשה כי תשא את ראש בני ישראל, ר"ל כשתרצה לישא ראשם לפניו יתב"ש לעבדו - ונתנו כופר נפשו לה' שיתנו לכפרה מסירת נפשם לה', זה יתנו וכו' מחצית השקל, דהנה היצה"ר רוצה להדיח את האדם מעבודת ה' באמרו הלא אתה הרבית לפשוע איך תוכל לעבוד אותו. לזה אמר הכתוב "מחצית השקל" שידמה בעיניו שהוא במשקל מחצה על מחצה כמאמר חז"ל לעולם יראה האדם את עצמו חציו חייב וחציו זכאי ובמחצה אחת מכריע את כל העולם לכף זכות.

(עבודת ישראל)

בעצלות ובעצבות וכל כולו אינטרסים של עצמו. הוא לא יכול להודות על האמת הזו כי כאשר יודה מיד ישאל את עצמו: "בשביל מה אני צריך לחיות?" אך הוא שוכח שאם יהיה מודה על האמת ודובר אמת בלבבו הוא יגיע למציאות של אהבה שאינה תלויה בדבר, לאהבת דוד ויהונתן. הגדלות של דוד ויהונתן לא היתה מה שהם לימדו אחד את השני דפי גמרא ופוסקים וכל המפרשים שסביב, גדלותם היתה במה שהם נלחמו אחד עם השני עד מוות שיכירו את מצבם ויודו לעצמם על האמת ויכירו בהכרה ברורה כי מה אנו מה חיינו מה חסדנו מה צדקותנו, הלא כל הגיבורים כאין לפניך, ואנשי השם - אפילו דוד המלך - כלא היו, וחכמים - כמשה רבינו וכיו"ב - כבלי מדע, ונבונים כבלי השכל, וכו', עוד מעט וסקלוני, שמעו נא המורים, בחנני ונסני.

נמצא איפה שהעבודה הפנימית שעל האדם לעבוד אינה קשה אם הוא רק רוצה להודות על האמת. ואז הוא עומד בפחד, כל הזמן הוא צריך לפחד שלא יאבד אף שמץ מ"חטאתי נגדי תמיד". כל עוד האדם אינו מודה על האמת הוא נשבר מאד כאשר הוא מגיע לפגם, מחמת ששוכח שהפגם זהו היסוד שלו וזהו המציאות שלו, והוא שוכח לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון. את כל זה הוא שוכח, והוא חי בשמץ של סיפוק החיים שלו, הסיפוק שנותן לו חיות בחיים. ומכיון שיש לו מזה חיות הוא שוכח שיש דין וחשבון בכל רגע. לא רגע אח"כ, רק עכשיו, ברגע שהוא עומד בסיפוק שלו ובתענוג שהקליפה מזינה אותו. היא יכולה להזין אותו בדף הגמרא, ומספקת לו הסברים לרוב ומראה לו שהסיפוק שיש לו מדף גמרא הוא חי עם הרבש"ע בעצמו, והוא מאוחד עם קודשא בריך הוא. אך כל עוד שהוא לא חי עם עצמו ומהותו הוא שוכח "מה אנו מה חיינו", ושוכח שהוא בא מטיפה סרוחה, ושהוא בכלל

כל אדם מונהג ע"י סיבות, וכאשר הוא חי במציאות האמונה הוא רואה את כל חייו בשרשרת של סיבות, וכך הוא מקושר לסיבת כל הסיבות. אולם כל עוד הוא מציאות בפני עצמו, למרות שכל הזמן הוא חי בסיבות. לא הם מנהיגים אותו, הוא חי בהרגשה שהוא מנהיג את עצמו, וממילא הסיבות אינם מקשרות אותו לסיבת כל הסיבות. רק אחרי שעובד על עצמו ומתוך מהלך החיים שלו הוא מגיע לשלימות של מציאות הדמיון, דהיינו שמגיע להכרה שכל המציאות שלו שהוא חי בה היא דמיון ותו לא, אז יהיה מקושר ע"י הסיבות. כי אדם שאת כל מהלך החיים שלו וכל המאבקים שלו רואה במציאות שלו והכוחות שלו, ואינו מביט על זה באספקלריא של "סיבת כל הסיבות", הוא חי בדמיון. הוא יכול לדעת ללמוד, ולהיות בקי בש"ס ופוסקים, וללמוד את כל הזוהר וכל הספרים, וכל זה לא יותר מאשר עולם הדמיון, היות שהוא לא מקשר את זה לסיבת כל הסיבות, והוא לא משלב את כל זה במציאות של סיבת כל הסיבות. הוא חי לעצמו, והוא מציאות לעצמו, והוא העושה. ובנוסף לזה הוא "ערליכער איד" ואת התענוג שיש לו מהסיפוק שהוא מציאות הוא מכנה רבש"ע. הסיפוק שלו נקרא אצלו הרבש"ע. התכלית היא שהאדם שיהיה בטל לגמרי, ויגיע למציאות של שלימות הביטול, אז יהיה מקושר לרבש"ע ע"י הסיבות, וכל חייו יהיה מופעל מסיבת כל הסיבות.

אמנם קשה מאד להגיע למציאות זו שהאדם יהיה בטל לגמרי. אין כאב יותר גדול מזה שהאדם יבטל את עצמו לגמרי ויחיה רק ע"י הסיבות. הוא צריך לעבור יסורים מאד קשים. לא מפני שהדרך הזו היא יסורים קשים, הדרך הזו היא נצח, זה דרך החיים, חיים נצחיים. הקושי הוא מפני שהאדם לא יכול להשלים עם זה שיהיה בטל לגמרי, ולהכיר בכך שהוא חי

המשך מעמ' קודם

"דוד מלך ישראל חי וקיים", וחיותו תהיה מחי החיים שהוא לבדו חי וקיים.

"חי וקיים" זה קודשא בריך הוא, ודוד המלך בעבודתו פרסם מציאות זו בעולם. אותה מציאות שאנו רק נדמה לנו שמכירים אותה אך אף אחד לא רואה ולא שומע. כי מחמת שאין אנו לומדים מה"נשרי" לכן לא מגיעים ל"אחזה אלוקה". אנו לא לומדים מהדרגות של השפלות שלנו ולא לומדים מהפגמים שלנו. להיפך, כאשר נופלים בפגם נשברים לחתיכות ומתרחצים מאות תירוצים: זה לא אני, השני גרם לי. מחר אני יהיה יותר טוב. איך אתה יכול להיות יותר טוב? אדם הראשון אמר "אכלתי ואוכל עוד" ואיך אתה יכול להשתפר? מי אתה בכלל? מה אנו מה חיינו! "ונחנו מה כי תלינו עלינו" אמר משה רבינו.

מכל זה רואים אנו שתכלית הבריאה היא שאדם יאבק עם עצמו עד שיגיע להכרה שיש בו עצבות, והוא מחפש שמחת הוללות בכדי להסתיר אותה. ושידע שכולנו מלאי עצלות, לא רוצים ללכת אם אין את הטבע שיגרום לי לרוץ. ועליו לדעת שאם יש לו הפרעות זה בגלל שהקדושה רוצה שיהיה מקושר אליה ומאוחד איתה, והשילוב הזה יהיה ע"י "מבשרי - אחזה אלוקה". בלא זה לעולם אי אפשר להגיע לתכלית ולהכיר שיש מציאות הוי". אפשר לדבר עליה אבל לא לחיות אותה. ומכיון שאנו לא מגיעים לתכלית הזו, לכן אנו נמצאים בגלות כ"כ הרבה אלפי שנים.

אלפי דפי גמרא מתגלגלים בכל הישיבות, מסתובבים להם יהודים שלילות שלמים עוסקים בלימוד זוהר, איך מביאים אותם לקרבן על המזבח של איחוד ה' בשלימות? איך מביאים אותם לכזה ביטול שממנו ישיגו את הכרת הבורא כמו שדוד המלך אמר "מבשרי

לא מציאות בעולם וכל החיות שלו זה "דוד מלך ישראל חי וקיים".

דוד המלך עבד עם עצמו עד שהמציאות שלו היתה מציאות של תוהו ובוהו כמו שהרבש"ע ברא את העולם בבחינת תוהו ובוהו, וזה כל האדם - תוהו ובוהו. והאיך יגיע ל"ויאמר אלקים יהי אור", ע"י שידע שהעולם הוא אלקים - דין. כי כל אדם צריך לעבור עינויים, כמו שנאמר "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך". ואין צורך בעינויים בפועל, רק זה שהוא מוכרח להכיר את היסוד שלו שהוא יסוד של עצלות ועצבות, זה העינוי הכי גדול, כי יש לו לזה התנגדות חזקה. הוא לא רוצה להודות על האמת שהוא עצלן וכולו עצב. וכשמגיעה אליו שמחה הוא שוכח, ולא רוצה לזכור שזו שמחת הוללות. והוא מתעטף בטלית של משי שהוא היהודי האמיתי, ומדמה בנפשו שהוא מתאחד עם קודשא בריך הוא, והוא מקושר לקדושה. והוא שוכח שהסיפוק מהתורה שהוא לומד - שזה אצלו הרבש"ע - הוא רחוק מהשי"ת. רק כאשר יגיע לדרגה של "ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם" אז יוכל להגיע אל האמת. כאשר הוא יגיע להכרת עצמו הוא רועד מפחד, חיל ורעדה יאחזו, שלא ישכח שאין לו מציאות כלל, שכל מציאותו היא של "תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם", ולכן בכל מחשבה הוא רועד מפחד, וכל הזמן הוא חי עם הסיבה המחיה אותו ומנחה אותו, "כגמול עלי אמו" ו"בהמות הייתי עמך", כשהוא מכיר את מציאותו שאין לו אחיזה הוא מבין ומרגיש שכל העולם קיים רק מן הרחמים, ומן השמים מרחמים עליו כרחם אב על בנים. לכן הוא לומד את התורה הקדושה, ולכן הוא עושה חסד ונותן צדקה. ע"י שיכיר את עצמו ללא התחמקות יוכל להגיע למצב הזה של בחינת ביטול, שיהיה בחינה של

אדם ובזוי עם" ולנו לא מתאים להודות על האמת? הרי כל אחד שיביט בעצמו יראה איזה מאוס שהוא. למה מתי שהוא רואה את הלכלוך של עצמו הוא נשבר? למה שלא יצעק: אבא, גועלד, תציל אותי, מה יהיה התכלית, את החיים שלי כבר כמעט עברתי ועדיין לא התחלתי בעבודה שלך. איפה אתה. מה אני משכנע את עצמי שיש אלקים בעולם הרי כל זמן שאיני מודה על האמת כאילו אין אלקים בעולם, הפה שלי רק מלהג ומדבר, ואני רוצה לרמות את העולם, לובש שטריימל וקפוטה וגארטל, ובעצם מתחפש כמו בפורים. אמנם צריך ללכת במלבישים אלו, וצריך לעשות מעשים טובים, אבל צריך לדעת שיש אלקים אמת בעולם ואנו עובדים את עצמנו לא אותו. אם אנו היינו עובדים את ה' לא היו בעולם כל השבע אומות שעומדים לבלוע אותנו, בכח התורה הם היו מתבטלים ובכלל לא היו מדברים אודותם. לא הם צריכים לדון אותנו, ולא הם צריכים לדבר מה יעשה בנו. כאלו פנים יש לנו שהאומות - שכולם רק דמיון - הם מדברים עלינו ומחליטים עלינו. באיזו גלות אנו נמצאים? המשך (יבוא א"ה)

אחזה אלוהה?" כי אחרי שאני תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם איך מגיע לשפל כמוני דף גמרא? איך מגיע אלי ללמוד זוהר? ו"מבשרי - אחזה אלוהה".

המצב הזה נורא עד מאד. ומוזה שאחרי כ"כ הרבה אלפי דפי גמרא עדיין לא נגאלנו אפשר להווכח עד כמה שהמצב גרוע. אנו לא יכולים להתחבר עם עולם התורה מכיון שהעולם התחתון נמצא מאד בשפל, והם לא יודעים שהם הגורמים למצבו של העולם התחתון. כי באם הם היו לומדים גמרא במציאות השלימות, דהיינו במציאות הביטול ובמציאות של איחוד הוי', העולם התחתון לא היה נראה כך. לא היו גנבים ולא היו שודדים. היות שהם היו יכולים לקשר את שילוב הוי' של העולם התחתון. וזהו האסון שבעטיו אנו נמצאים בגלות כל כך הרבה שנים ועדיין לא נגאלנו.

אחים יקרים, עד מתי נהיה בגלות? עד מתי כל אחד יחפש את הכבוד שלו ולא יסכים לוותר על מחשבה אחת? למה שלא יגיע לשפלות יחד עם החבר? למה שלא ירצה להגיע להכרה שהוא הבריה המאוסה בעולם? לדוד המלך התאים לומר "ואנכי תולעת ולא איש חרפת

שהשמחה במעונם

הר"ר שרגא שניצור ומשפ' לארוסי הבן

הר"ר שלמה כהן ומשפ' לנישואי הבן

הר"ר משה סגל ומשפ' להולדת הבן

הר"ר ישראל מאיר סגל ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר גדליה סגל ומשפ' להולדת הנין

יז"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' ערני 3
02 - 5829688 ☎
02 - 5325477 פקס
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

